

הנדון: נאום שה"ח ציפי לבני באנדרטת "רציף 17"

ברלין, 28/8/06

להיות יהודי, זה לחלום שואה, לחיות שואה, למות שואה, בלי שהיית שם.

להיות יהודי, זה לנסות לדמיין את הזוועה, לעצור במקום שהכי כואב ולדעת שאתה עוד רחוק מהכאב שעבר על מי שהיה שם.

להיות יהודי זה לפגוש אדם מבוגר ולרצות לשאול אותו האם היה שם ומה היה לפחד לעשות את זה.

להיות אם יהודיה זה להבין עם לידת הילד השני, עד כמה בלתי אפשרית ובלתי אנושית בין הבחירה בין שניהם.

להיות אם יהודיה זה להסתכל על הילדים שלך ולשאול האם כבר מספיק גדולים והם יסתדרו לבד ובלעדריך.

להיות אם יהודיה זה להסתכל על הילדים ולחשוב האם הבחירה הנכונה היא לקחת אותם איתך או להגיד להם לקפוץ מהרכבת.

להיות ישראלי זה לדעת שהוקמת מאפר הנספים ויש לך אחריות לדורות הבאים.

להיות ילד ישראלי, זה לנסות ולדמיין את המספר 6 מיליון ואף פעם לא להגיע להבנה מהו.

להיות ישראלי זה לחיות ברחוב שנקרא על שם קהילות שלמות שנספו כי אין מספיק רחובות בשביל לקרוא על השמות של כל אחד מהנספים.

להיות ישראלי זה לחיות במדינה שנראית חזקה מבחוץ וזוכרת תמיד את חולשת עמה.

להיות ישראלי זה לחיות במדינה שנראית חזקה מבחוץ וזוכרת תמיד את חולשת עמה.

להיות בת מצווה ישראלית זה לקבל לבת מצווה את הספר "אין פרפרים פה" שירים של ילדים מגטו טרזיינשטט ולהבין שהם יהיו כמוך, והם רצו רק לשחק לחיות ולהוב.

להיות בן טיפוש עשרה בישראל זה לצאת למחנות ולראות את השריטות בתאי הגזים על הקירות של מי שינסה לצאת ולראות את המקלחות ולראות את צברי הנעליים ולעולם לא להסתכל אותו דבר על דברים שנראים מובנים מאליהם לבני טיפוש עשרה במקומות אחרים.

להיות אם בישראל, זה גם לגלות בהפתעה שהעברת לילדים של את הזיכרון הקולקטיבי ואת חווית השואה, ושרצית מצד אחד לחסוך מהם את הכאב על מנת שגם הם לא ישאו בעול הזה שאת נשאת, ומצד שני רצית כבת לעם היהודי להעביר את הזיכרון הזה כי שגם הם ובניהם ובני בניהם אחריהם יזכרו וגילית שהמעשה הלאומי אולי ניצח את הרגש האימהי.

להיות מנהיג יהודי בישראל, זה לחשוב האם היית רואה אתה אם היית שם, את הכתובת על הקיר? והאם היית מקבל את ההחלטה הנכונה בזמן? להבין שהשואה היא בעצם לא חולשתו של העם היהודי אלא חוזקה של מדינת ישראל.

להישבע בעיקר שלא לשכוח.